

РАЗГОВОР

- Врз што влијае климата?
 - Какви климатско-вегетациски типови постојат?

Цунгала

ПРАШАЊА

- Кои фактори влијаат врз формирањето на климатско-вегетациските области?
 - Какви климатско-вегетациски типови се издвојуваат во Азија?
 - Каде се среќаваат тропски шуми/џунгли?
 - Каде има савани во Азија?
 - Каде е застапена планинска вегетација?
 - За кои територии во Азија се карактеристични пустинската и полупустинската вегетација?
 - Кои територии во Азија се под степи?
 - Каде се најзастапени листопадните шуми?
 - Каде се простираат ареалите на зимзелени шуми во Азија, познати под името тајга?

КЛИМА И ВЕГЕТАЦИЈА

КЛИМАТСКО-ВЕГЕТАЦИСКИ ОБЛАСТИ

Различните релјефни и климатски одлики на територијата на Азија, големото појасно простирање, излезот на повеќе океани и мориња, големата оддалеченост на внатрешноста на континентот од морињата и други фактори условиле развој на **повеќе климатско-вегетациски области**.

Глобално се издвојуваат териториите под тропски дождовни шуми, савани, пустинска и полупустинска вегетација, тревна вегетација, листопадни шуми, медитеранска вегетација, зимзелени шуми, планинска вегетација и тундра.

Тропски дождовни шуми се застапени во областите на Јужна и на Југоисточна Азија и во појужните делови на Источна Азија. Се карактеризираат со густа широколисна дрвенеста и тревна вегетација која е распоредена во повеќе растителни катови. Таквите шуми се познати како цунгла. Цунгли се присутни и во некои приморски делови на Индија.

Саваните како територии со густа тревна вегетација се

Азија – климатско-већећајски обласи

карактеристични за Индискиот Потконтинент и за централните територии на Индокинескиот Полуостров.

Планинска вегетација е застапена во централните планински територии и висорамнини на Азија. Се карактеризира главно со високопланинска тревна вегетација.

Пустинска и полупустинска вегетација е застапена во поголем дел од Централна и Југозападна Азија каде што се простираат повеќе каменити и песочни пустини.

Степска тревна вегетација е застапена на територијата на Мала Азија и Месопотамија, како и во централните делови на Азија во појасот меѓу пустинските и полупустинските области од југ и зимзелените шуми (тајги) од север и листопадните шуми од исток.

Листопадна дрвенеста вегетација е карактеристична за Источна Азија, поточно за Источна Кина, за Кореја, за Јапонија и за помали делови од Русија. Медитеранска вегетација е присутна во приморските области на Мала Азија, како полуостров во Средоземното Море.

Зимзелени шуми се карактеристични за Северна Азија, поточно за Сибир. Опфаќаат најпространа територија во Азија. Претставуваат густи зимзелени шуми познати под името тајга.

Тундра е климатско-вегетациска област карактеристична за најсеверните приморски територии на Азија, која се простира меѓу појасот на тајгата и Арктичкиот Океан. Во тундрата претежно егзистираат лишаи, мовови и ретки тревни растителни видови.

Тундра

Степа

Пустина

РЕЧНИК НА ПОИМИ

ЦУНГЛА – густа тропска шума на Индискиот Полуостров, во Индокина и на Малајскиот Архипелаг. Во џунглите растат дрва високи 20-30 м. Превладуваат тиково, сандалово, лебно дрво, разни видови палми и друга бујна вегетација, распоредена по *кайови*.

ЗАПОМНИ

– Во Азија се издвојуваат повеќе климатско-вегетациски типови и области: тропски шуми, савани, планинска вегетација, пустинска и полупустинска вегетација, степска тревна вегетација, листопадни шуми, зимзелени шуми (тајги) и тундра.

ЗАДАЧА

– На карта на Азија обиди се различно да ги обоиш областите со различни климатско-вегетациски типови! Послужи се со описи од текстот и со други карти.